

BACCALAURÉAT GÉNÉRAL

SESSION 2015

HÉBREU

VENDREDI 19 JUIN 2015

LANGUE VIVANTE 1

Durée de l'épreuve : **3 heures**

Séries **ES** et **S** – coefficient : **3**

Série **L** Langue vivante obligatoire (LVO) – coefficient : **4**

Série **L** LVO et Langue vivante approfondie (LVA) – coefficient : **8**

L'usage des calculatrices électroniques et du dictionnaire est interdit.

Dès que ce sujet vous est remis, assurez-vous qu'il est complet.
Ce sujet comporte 7 pages numérotées de 1/7 à 7/7.

Répartition des points

Compréhension de l'écrit	10 points
Expression écrite	10 points

Document n°1 :

Une nouvelle vie au kibboutz

N.B : Les noms propres figurent en gras dans le texte.

משה ישר, נער בן שש-עשרה, רזה, גבוה, עצוב וממושקף¹, פנה בהפסקת עשר אל המחנך **דויד דגן** וביקש רשות לנסוע אחרי הלימודים ואחרי העבודה לבקר אצל אביו. הוא מתכוון לישון אצל קרובים באור יהודה ולקום בבוקר בארבע וחצי כדי לחזור לקיבוץ באוטובוס הראשון, עוד לפני תחילת הלימודים.

5 **דויד דגן** הניח את ידו על שכמו של הנער, ליטף את כתפו ואמר לו בחמימות :
"הנסיעות האלה אל הקרובים שלך מרחיקות אותך מאתנו. בעצם אתה כבר כמעט אחד מאתנו."

משה אמר :

"הוא אבא שלי."

10 **דויד דגן** הרהר בזה קצת, הניד בראשו פעמיים כמו מסכים עם עצמו, ושאל :
"תגידי, לשחות כבר למדת ?"

הנער השיב, מבטו מושפל² אל סנדליו, שהוא כבר שוחה קצת. המחנך אמר :
"ותפסיק להסתפר כל כך קצר. עם הזיפים³ האלה על הראש אתה נראה כמו פליט⁴. הגיע הזמן שתהיה לך בלורית⁵ כמו לכל הבנים."

15 אחרי היסוס קצר הוסיף ואמר בחיבה :

"טוב. תיסע. בתנאי שאתה חוזר מחר עוד לפני השיעור הראשון. ותזכור שם שאתה כבר אחד מאתנו."

משה ישר התחנך אצלנו כתלמיד מן החוץ. פקידת הסעד⁶ הביאה אותו אלינו : אמו נפטרה כשהיה בן שבע, אביו חלה, ודודו **סמי מגבעת אולגה** קיבל עליו לטפל בילדים. כעבור כמה שנים, כאשר חלה גם הדוד, החליט משרד הסעד⁷ לשלוח את הילדים לכמה מוסדות חינוך בקיבוצים. **משה** הגיע לקיבוץ **יקהת** בתחילת שנת הלימודים כשהוא לבוש חולצה לבנה בלי כיסים מכופתרת⁸ עד הכפתור העליון וחובש כובע "בֶּרֶט" שחור. מהר למד להתהלך כמונו, בלי נעליים, במכנסיים קצרים ובגופייה. הזמנו אותו לחוג לאמנות ולחוג לבעיות

¹ עם משקפיים = ממושקף

² les yeux baissés מבטו מושפל

³ cheveux coupés en brosse הזיפים

⁴ réfugié פליט

⁵ houppe, toupet (mèche de cheveux) בלורית

⁶ assistante sociale פקידת הסעד

⁷ Ministère des Affaires Sociales משרד הסעד

⁸ boutonnée מכופתרת

אֶקְטוֹאָלִיּוֹת, וּמִפְנֵי שֶׁהִיא גְּמִישׁ⁹ וּגְבוּהָ מִצָּא אֶת דְּרָכָהּ גַּם אֶל מִגְרֵשׁ הַכְּדוּרְסָל. אֲבָל נִשְׁאָרָה
בוֹ אִיזוֹ זְרוּת¹⁰ : כִּשְׁהִלְכְּנוּ כּוֹלְנוּ אַחֲרֵי הַלִּימוּדִים וְהַעֲבוּדָה לְבָלוֹת אֶת שְׁעוֹת הָעֶרֶב בְּבֵתֵי
הַהוֹרִים הִיא מִשֶּׁה יוֹשֵׁב לְבָדוֹ בְּחֹדֶר וְעוֹשֶׂה אֶת שִׁיעוּרֵי הַבַּיִת אוֹ בְּפִינַת הַמוֹעֵדוֹן, קוֹרָא אֶת
כָּל הָעִיתוֹנִים עִמּוֹד אַחַר עִמּוֹד לְפִי הַסֵּדֶר. וְכֹאשֶׁר שֶׁכִּבְנוּ בְּלִילָה עַל הַדְּשָׂא לְאוֹר הַכּוֹכָבִים
וְשָׂרְנוּ שִׁירֵי גַעְגּוּעִים, הִיא הוּא הַיַּחֲדָה שֶׁלֹּא הֵנִיחַ אֶת רֵאשׁוֹ עַל בְּרִכֵּי אַחַת הַבָּנוֹת. בְּהַתְּחִלָּה
קִרְאָנוּ לוֹ חֵיזוֹר¹¹ וְהֵינּוּ צוֹחֲקִים עֲלָיו, אֲבָל שְׁבוּעוֹת אַחֲדִים לְאַחַר בּוֹאוֹ הַפְּסָקָנוּ לְהַצִּיק לוֹ¹²
עַל זְרוּתוֹ. הוּא הִיא שֶׁקֵּט וּמְאוּפֵק¹³. אִם הָעֲלִיבוֹ¹⁴ אוֹתוֹ, הִיא מִשֶּׁה יִשְׂרָאֵל נוֹשֵׂא אֶת מִבְטוֹ אֶל
הַמְעַלֵּיב וּמְבִיט אֶל תּוֹךְ עֵינָיו. לְפַעֲמִים הִיא אוֹמֵר בְּקוֹל שֶׁקֵּט : "אַתָּה מְעַלֵּיב אוֹתִי." אֲבָל לֹא
נִטְרָ טִינָה¹⁵ וְהִיא מוֹכֵן תְּמִיד לְעִזּוֹר לְכוֹלֵם בְּכָל דְּבַר. כְּעֹבֵר כְּמֵה חוֹדְשִׁים נֶעֱלַם הַכִּינּוּי חֵיזוֹר
וְהַבָּנוֹת הַתְּחִילוּ לְקִרְאוֹ לוֹ מוֹשִׁיק. הִיתָה אִיזוֹ עֲדִינּוֹת¹⁶ מִיּוֹחַדָּת בְּהַתְּנַהֲגוֹתָ עִם הַבָּנוֹת,
עֲדִינּוֹת שֶׁהִיתָה מְנוֹגֶדֶת לִיחֹס שֶׁלְנוּ אֵלֶיהָ. אֶל הַבָּנוֹת מִשֶּׁה הִיא מְדַבֵּר כְּאִילוֹ עֵצֶם הַיּוֹתֵן
בְּנוֹת הוּא בְּעֵינָיו לְפִלָּא¹⁷.

דויד דגן אָמַר לְמוֹרָה רַבָּקָה רִיקוֹבֶר :

"כֵּן. הַרְשִׁיתִי לוֹ לְנִסּוֹעַ לְבִיקוֹר מִשְׁפַּחְתִּי מֵהַיּוֹם אַחֲרֵי שְׁעוֹת הָעֲבוּדָה עַד מִחַר לְפָנַי תְּחִילַת
הַלִּימוּדִים. אֵף עַל פִּי שֶׁהִנְסִיעָה הַזֹּאת לֹא מוֹצֵאת חֵן בְּעֵינַי."

רבקה אָמְרָה : "צָרִיךְ לְעוֹדֵד אוֹתוֹ לְהַתְּנַתֵּק¹⁸ מֵהֵם. הֵם שֵׁם מוֹשְׁכִים אוֹתוֹ אַחֲוֹרְנִית."

דויד אָמַר :

"כִּשְׂאֲנַחְנוּ בְּאֲנּוֹ אֶרְצָה, פְּשׁוֹת הַשְּׂאֲרָנוּ אֶת הַהוֹרִים מֵאַחֲוֹר. חֲתַכְנוּ בְּבֶשֶׂר הַחַי¹⁹, וְזֶהוּ."

רבקה אָמְרָה :

"הַיֶּלֶד הַזֶּה הוּא חוֹמֵר אֲנוּשִׁי מִצּוּיִן : שֶׁקֵּט, חֲרוּץ, חֲבֵרוֹתִי²⁰."

אַחֲרֵי שֶׁדוּיֵד דָּגָן הִרְשָׁה לוֹ לְנִסּוֹעַ מִיְהָר מִשֶּׁה לְחֹדְרוֹ, שְׂאוֹתוֹ חִלַּק עִם תְּמִיר וְעִם דְּרוֹר, וְעַד
שֶׁהִסְתַּיִימָה הַפְּסָקָת עֶשֶׂר סִיִּים לְאַרוֹז תְּרַמִּיל צַד קֶטֶן. בְּתַרְמִיל הֵנִיחַ לְבָנִים, גְּרִבִּיִים, חוֹלְצָה
לְהַחֲלָפָה, מְבַרֶשֶׂת וּמִשְׁחַת שִׁינָיִים וְכֵן הִבְרִט הַשְּׁחוֹר הַיֶּשֶׁן שֶׁלוֹ, שֶׁהִיא בְּתַחֲתִית עֲרִימַת בְּגָדוֹ
בְּתֵא הַשְּׂמַאֲלִי שֶׁל אֲרוֹן הַבְּגָדִים, מִתַּחַת לְתֵאוֹ שֶׁל תְּמִיר.

עֲמוֹס עוֹז – בֵּין חֲבֵרוֹתֵי

⁹ souple גְּמִישׁ

¹⁰ singularité זְרוּת

¹¹ extraterrestre חֵיזוֹר

¹² l'importuner לְהַצִּיק לוֹ

¹³ réservé מְאוּפֵק

¹⁴ offenser הָעֲלִיבוֹ

¹⁵ garder rancune נִטְרָ טִינָה

¹⁶ délicatesse עֲדִינּוֹת

¹⁷ le fait même que ce soient des filles était pour lui une merveille עֵצֶם הַיּוֹתֵן בְּנוֹת הוּא בְּעֵינָיו לְפִלָּא

¹⁸ se détacher לְהַתְּנַתֵּק

¹⁹ nous avons taillé dans le vif חֲתַכְנוּ בְּבֶשֶׂר הַחַי

²⁰ sociable חֲבֵרוֹתִי

Document N°2 :



Le nouvel Israélien, le « sabra », dans les années cinquante

TRAVAIL À FAIRE PAR LE CANDIDAT

I. COMPRÉHENSION DE L'ÉCRIT

Le candidat devra présenter les exercices dans l'ordre et numéroter les réponses conformément au sujet.

Tous les candidats traiteront les questions suivantes

A.

1) Document N°1 :

Parmi les phrases proposées ci-dessous, choisissez celle qui reflète le mieux le sujet du document N°1 et recopiez-la :

1. משה עוזב סופית (définitivement) את הקיבוץ.
2. בקיבוץ צריך להתנהג כמו כולם.
3. בקיבוץ לא קיבלו את משה יפה.

2) Documents N°1 et N°2 :

Comparez le personnage de Moshé Yachar à son arrivée au kibboutz (document N°1) au « sabra » (document N°2). La comparaison (2 éléments au moins) sera faite **en hébreu**.

B. Document N°1 :

Choisissez la proposition qui convient, en fonction du texte et recopiez-la :

1. משה בן יחיד / יש למשה אחים או אחיות.
2. אחרי הלימודים משה ישב בפינת המועדון / אחרי הלימודים משה בילה עם ההורים.
3. כשדודו של משה חלה, המשפחה שלחה אותו לקיבוץ / כשדודו של משה חלה משרד הסעד שלח אותו לקיבוץ.
4. למשה יש שותפים לחדר / למשה יש חדר משלו.
5. כשהעליבו אותו משה צעק / כשהעליבו אותו משה לא כעס.

C. Document N°1 :

Répondez **en hébreu** aux questions suivantes :

1. למה הגיע משה לקיבוץ ?
2. מה הוא ביקש מדויד דגן ?
3. מה ענה לו דויד דגן ?

4. במה היה מראהו (l'aspect) של משה שונה מזה של נערי הקיבוץ בהתחלה ? (לפחות 3 דוגמאות)
5. איך התייחס משה לבנות הקיבוץ ?
6. מה דעתה של המורה רבקה על משה ?
7. תאר את אופיו של משה.

Seuls les candidats composant au titre de la LVA (Langue vivante approfondie) traiteront la question suivante

D. Document N°1 :

Répondez **en hébreu** à la question suivante : (40 mots environ)

איך ובאיזו מידה השתלב (s'intégrer) משה בקיבוץ ?

II. EXPRESSION ÉCRITE

Seuls les candidats des séries S, ES et L qui ne composent pas au titre de la LVA (Langue vivante approfondie) traiteront les questions suivantes

Répondez **en hébreu** aux **deux** questions suivantes (10 à 12 lignes – 100 à 120 mots par question) :

1. דמיין את נסיעתו של משה וביקורו אצל אביו.

Imaginez le voyage de Moshé et sa visite à son père.

2. מהן הדרכים כדי לשלב ילד חוץ בקיבוץ לפי המחנך דויד דגן ולפי המורה רבקה ? מה דעתך על דרכים אלה ?

De quelle manière parvient-on à intégrer au kibboutz un enfant arrivé seul de la ville, d'après l'éducateur David Dagan et l'institutrice Rivka ? Qu'en pensez-vous?

Seuls les candidats composant au titre de la LVA Langue vivante approfondie traiteront les questions suivantes

Répondez **en hébreu** aux **deux** questions suivantes (10 à 12 lignes – 100 à 120 mots par question) :

1. דמיין את נסיעתו של משה וביקורו אצל אביו.

Imaginez le voyage de Moshé et sa visite à son père.

2. משה הגיע לקיבוץ לבד ובקיבוץ מנסים לנתק אותו ממשפחתו ומעברו. האם, לדעתך, צריך בהכרח להתנתק מהעבר כדי להשתלב בקיבוץ או במסגרת חברתית חדשה ?

Moshé est arrivé seul au kibboutz. Au kibboutz, on essaie de le couper de sa famille et de son passé. D'après vous, faut-il nécessairement tourner le dos à son passé pour s'intégrer au kibboutz ou dans tout autre cadre social nouveau ?